

OTSO

ORDU TİCARET VE SANAYİ ODASI

EKONOMİK GÖSTERGELER VE KAPASİTE ANALİZİ RAPORU

2025 IV. ÇEYREK

Hazırlayan

Dr. Öğretim Üyesi İsmail ÇAKMAK
Ordu Üniversitesi
OTSO Akademik Danışmanı

23.01.2026

1 YÖNETİCİ ÖZETİ

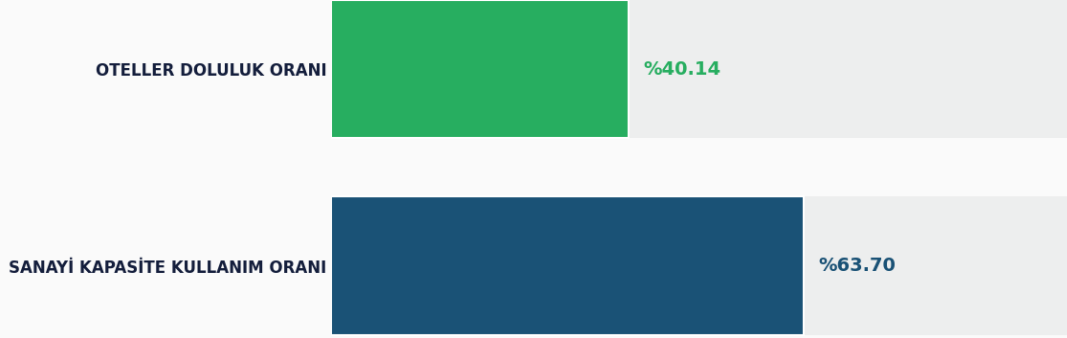
Öne Çıkan Bulgular

Bu rapor, OTSO faaliyet alanındaki İmalat ve Turizm sektörlerinin 2025 IV. Çeyrek performansını ve 2026 I. Çeyrek beklentilerini analiz etmektedir. Öne çıkan bulgular şunlardır:

- **Kapasite Kullanım Oranları (KKO):** 2025'in son çeyreğinde İmalat Sanayi KKO %63,7 olarak gerçekleşmiş olup, Türkiye geneli ortalamasının (%74,3) altında seyretmiştir. Turizm sektöründe ise sezon sonu etkisiyle kapasite kullanımı %40 seviyelerinde kalmıştır.
- **Sektörel Ayrışma:** İmalat sanayi, ihracat potansiyeli ve istihdamı koruma eğilimi (%67) ile dirençli bir görünüm sergilerken; Turizm sektörü talep daralması ve finansmana erişim zorlukları nedeniyle belirgin bir durgunluk dönemindedir.
- **Maliyet Baskısı:** Sanayi firmalarının %79'u üretim maliyetlerinin bir önceki çeyreğe göre arttığını belirtmiştir. Artan maliyetler ve finansmana erişim kısıtları, 2026 yılı için en önemli risk faktörlerinden birisi olarak öne çıkmaktadır.
- **Gelecek Beklentileri:** İmalat sanayi, 2026'nın ilk çeyreği için siparişlerde (%40 artış beklentisi) ve ihracatta "temkinli iyimser" bir tablo çizerken; Turizm sektörü kış sezonunun etkisiyle rezervasyonlarda düşüş beklemektedir.

2 KAPASİTE VE VERİMLİLİK ANALİZİ

İşletmelerin mevcut kaynaklarını ne kadar etkin kullandığının en somut göstergelerden birisi olan Kapasite Kullanım Oranları (KKO), firmaların yatırım ve istihdam kararlarını şekillendiren kritik bir parametredir. Bu rapor, 2025 yılının son çeyreğinde (Ekim - Kasım - Aralık), OTSO üyesi olup imalat veya turizm sektöründe faaliyet gösteren firmaların mevcut durumunu, karşılaştığı konjonktürel riskleri ve geleceğe yönelik beklentilerini ortaya koymayı amaçlamaktadır. Bu raporda sunulan veriler, OTSO faaliyet alanında yer alan firmalara uygulanan anket çalışmaları neticesinde derlenmiştir. Çalışmanın örneklem yapısı oluşturulurken, 'Tam Sayım' yöntemi yerine OTSO üye profilindeki sektörel ağırlıklar ve istihdam payları dikkate alınarak temsil Kabiliyeti yüksek bir firma havuzu üzerinde durulmuştur. Dolayısıyla, raporda yer alan sayısal veriler ve oranlar, mutlak ve kesinleşmiş muhasebe verileri olarak değil, sektörün genel gidişatını ve beklentilerini yansıtan güçlü birer ekonomik eğilim göstergesi olarak değerlendirilmelidir. Raporda, özellikle İmalat ve Turizm sektörlerindeki mevsimsel etkiler, maliyet baskıları ve talep dalgalanmaları incelenmiş; elde edilen bulgularla 2026 yılının ilk çeyreğine ışık tutacak sektörel projeksiyonlar sunulmuştur.

**SEKTÖREL KAPASİTE KULLANIM VE DOLULUK ORANLARI
(MEVCUT DURUM)**

Şekil 1: Sektörel Bazda Kapasite Kullanım Oranları

Şekil 1’de OTSO faaliyet alanında Turizm ve İmalat Sanayinde faaliyet gösteren firmalardan elde edilen bilgiler doğrultusunda hesaplanan kapasite kullanım oranları gösterilmektedir. Kapasite kullanım oranları, hesaplamalarda, ekonomik gerçekliği en doğru şekilde yansıtmak amacıyla ‘İstihdam Ağırlıklı Ortalama’ yöntemi kullanılmıştır. Böylece, il istihdamına ve ekonomisine daha büyük katkı sunan tesislerin kapasite değişimlerinin genel ortalamadaki temsiliyeti artırılmış; mikro ölçekli işletmeler ile büyük ölçekli sanayi tesislerinin ekonomik etkisi doğru oranlarda rapora yansıtılmıştır.

Toplanan veriler ışığında 2025 yılı son çeyreği itibarıyla Ordu İmalat Sanayi Ağırlıklı Kapasite Kullanım Oranı %63,7 olarak gerçekleşmiştir. İmalat sanayi içindeki sektörel kırılımlar dikkate alındığında ise Tekstil sektörü KKO’sunun diğer sektörlerle nazaran daha yüksek olduğu görülmüştür. Gıda sektörü içinde ise küçük ve büyük ölçekli işletmelerin kapasite kullanım oranlarında ayrışmalar tespit edilmiş ve küçük ölçekli firmaların atıl kapasite oranlarının daha fazla olması dikkat çekmiştir.

2025 yılının aynı döneminde Türkiye geneli kapasite kullanım oranı %74.3 oranında gerçekleşmiştir. İlimizin ulusal ortalamasının altında seyrettiği görülmektedir. Bu ayrışmanın temel nedenleri olarak rafineri, demir-çelik ve otomotiv gibi sürekli yüksek kapasiteyle çalışan ağır sanayi tesislerinin ilimizdeki eksikliği ile fındık ana ve hareketli sezonunun sona ermesiyle birlikte, gıda sanayisinde yaşanan doğal kapasite düşüşleri gösterilebilir.

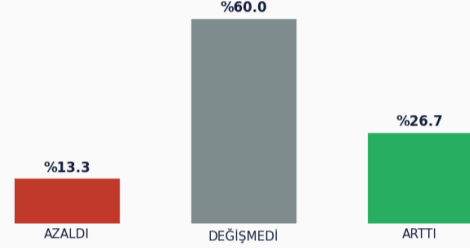
Turizm sektöründe faaliyet gösteren işletmeler için hesaplanan Doluluk Oranı / Kapasite Kullanım Oranı ise %40 seviyesindedir. Veriler, Türkiye geneli ortalamalara yakın seyretse de mevsimselliğin de etkisi ile OTSO faaliyet alanındaki otellerdeki dönem içi yüksek atıl kapasite dikkat çekmektedir.

3 DÖNEM İÇİ GELİŞMELER

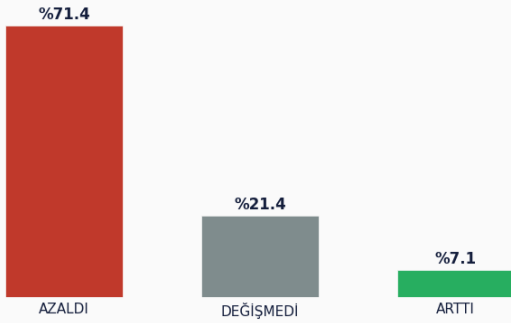
3.1 Satışlar, Rezervasyonlar ve İstihdam

İmalat sanayinde faaliyet gösterip ankete katılan firmaların çoğu, mevcut dönem içinde siparişlerin bir önceki çeyreğe kıyasla değişmediğini beyan etmiştir. Firmaların yaklaşık % 27'si ise geçmiş üç aya kıyasla siparişlerin arttığını belirtmiştir.

İmalat Sanayine kıyasla Turizm'de dönem içi aktivitedeki dramatik azalış dikkat çekicidir.

Şekil 2: Dönem İçi Siparişler (Sanayi)

Şekil 3: Dönem İçi Rezervasyonlar (Turizm)

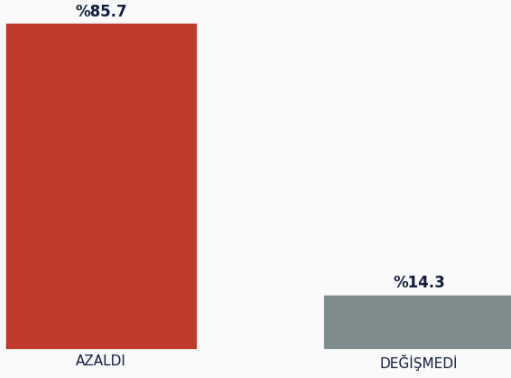
Bu anket döneminde imalat sanayinde faaliyet gösteren firmaların yaklaşık %80'i ihracat yaptığını beyan etmiştir. Söz konusu firmalardan yaklaşık dördte biri, bir önceki çeyreğe kıyasla yurt dışı siparişlerinin arttığını beyan etmiştir. 2025 yılı Temmuz - Ağustos - Eylül dönemine kıyasla yurt dışı siparişlerinin azaldığını ve değişmediğini beyan eden firmaların oranı ise aynı seviyede gerçekleşmiştir.

Yaz dönemi sonrası Turizmde yurt dışı rezervasyonlardaki azalış dikkat çekmektedir.

Soldaki grafikte görüldüğü üzere, OTSO faaliyet alanından ankete katılan otellerin yaklaşık üçte ikisi Ekim - Kasım - Aralık aylarındaki dönem içi rezervasyonların bir önceki çeyreğe kıyasla azaldığını bildirmişlerdir. Rezervasyonların arttığını bildiren otellerin oranı ise oldukça sınırlı seyretmiştir.

Şekil 4: Yurt Dışı Siparişler (Sanayi)

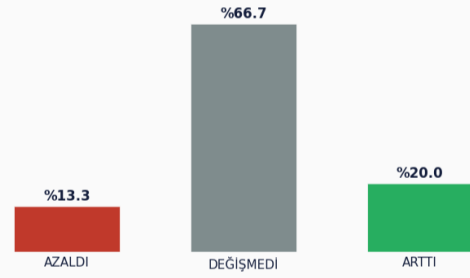

Şekil 5: Yurt Dışı Rezervasyonlar (Turizm)

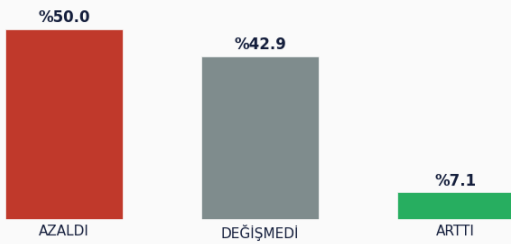
Şekil 6'dan da takip edilebileceği üzere, imalat sanayinde faaliyet gösteren firmaların yaklaşık %67'si bir önceki çeyreğe kıyasla istihdam seviyelerini koruyabildiklerini beyan etmişlerdir. Ankete katılan her beş firmadan birisi ise istihdam seviyelerini arttırdıklarını, öte yandan firmaların %13'ü ise bir önceki döneme kıyasla çalışan sayısını azalttıklarını belirtmiştir.

Mevcut dönemde içinde istihdam seviyelerini koruyan firmaların oranı Turizme kıyasla İmalat Sanayinde daha fazladır.

Şekil 5, Ekim - Kasım - Aralık aylarındaki yurt dışı rezervasyonlardaki genel durumu ortaya koymaktadır. Buna göre ankete katılan firmaların yaklaşık %86'sı yaz dönemine kıyasla yurt dışı rezervasyonların azaldığını bildirmişlerdir.

Şekil 6: İstihdam (Sanayi)

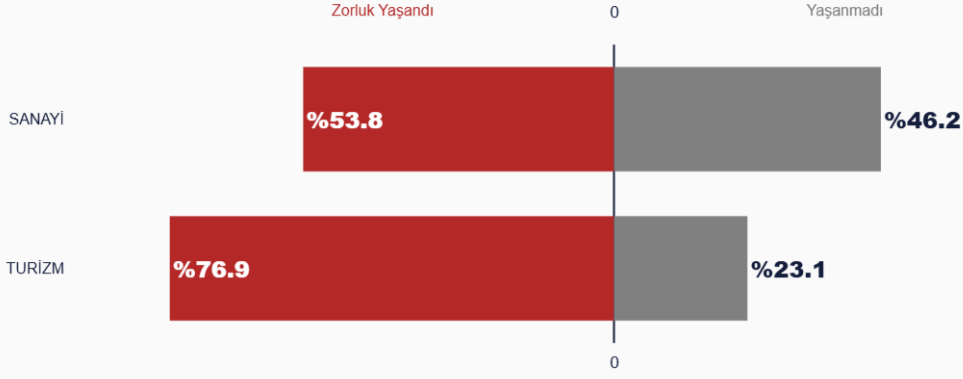

Şekil 7: İstihdam (Turizm)

Mevcut rapor dönemi içinde Turizmdeki istihdam durumları incelendiğinde, ankete katılan firmaların yarısı, bir önceki çeyreğe kıyasla bu dönem içinde çalışan sayılarını azalttıklarını bildirmişlerdir. Artış belirtilen firma oranı oldukça sınırlı seyretmiş ve firmaların yaklaşık %43'ü ise istihdam düzeylerini koruyabildiklerini deklare etmiştir.

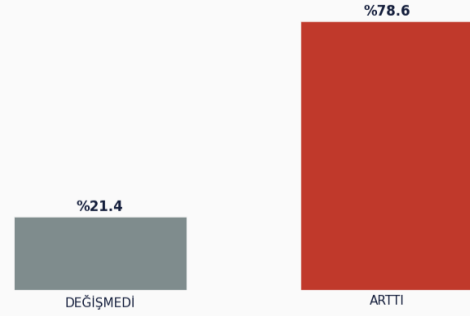
3.2 Finansmana Erişim ve Maliyetler

Finansmana erişim, özellikle Turizm sektörü için kritik bir sorun olmaya devam etmektedir. Sanayi tarafında ise ankete katılan firmaların yarısından fazlası son 3 ayda finansmana erişimde zorluk yaşandığını belirtse de, finansmana erişim açısından Turizm kadar negatif bir ayrışma mevcut değildir.

Şekil 8: Son 3 Ayda Finansmana Erişim Durumu

Şekil 9'dan da takip edilebileceği üzere, imalat sanayinde faaliyet gösteren firmaların yaklaşık %79'u III. Çeyreğe kıyasla 2025 IV.çeyreğinde üretim maliyetlerinin arttığı beyan etmişlerdir. Aynı dönemde maliyetlerinin azaldığını belirten firma bulunmamakla birlikte, üretim maliyetlerinin bir önceki dönem ile aynı olduğunu beyan eden firmaların oranı ise %21 seviyelerindedir.

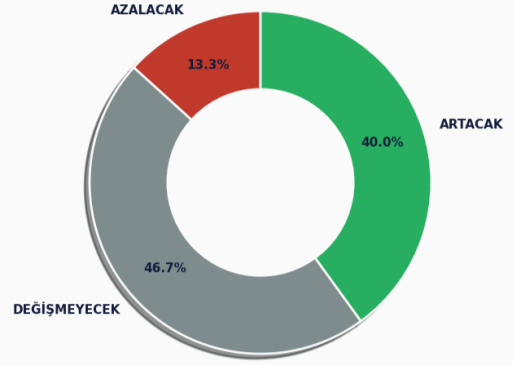
Şekil 9: Geçen 3 Aya Kıyasla Bu Dönemdeki Üretim Maliyetleri (Sanayi)

4 GELECEĞE DAİR BEKLENTİLER

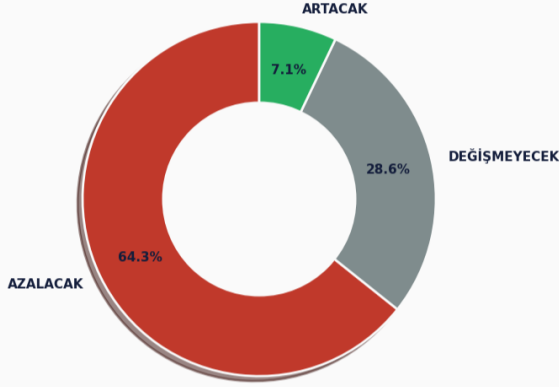
Çalışma kapsamında firmalara 2026 yılının ilk çeyreğine ilişkin öngürüleri ve geleceğe dair makro ve mikro ekonomik beklentilerine yönelik sorular yöneltilmiştir. Mevcut durum analizinde olduğu gibi, OTSO faaliyet alanındaki Sanayici ve Turizmcilerin geleceğe yönelik perspektiflerinde de kısmi ayrışmalar göze çarpmaktadır.

Şekil 10'dan da takip edilebileceği üzere, imalat sanayinde faaliyet gösteren firmalar 2026'nın ilk çeyreğine ilişkin temkinli ve pozitif bir beklenti içerisindedir. Firmaların %40'ı gelecek 3 ayda siparişlerinin artacağını düşünürken, mevcut dönemdeki pozisyonun gelecek 3 ayda da sürdürüleceğini düşünen firmaların oranı ise yaklaşık %47 seviyesindedir.

Turizmcilere kıyasla, ankete katılan imalat sanayinde faaliyet gösteren firmaların 2026 ilk çeyreğine yönelik beklentileri daha poziftir.

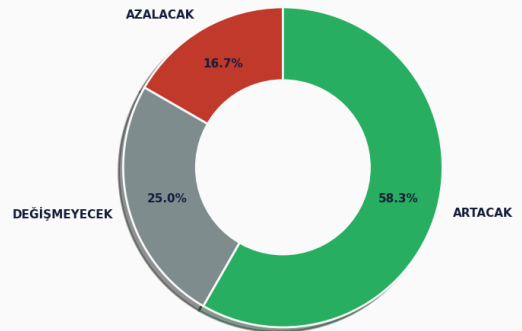
Şekil 10: Gelecek 3 Aydaki Sipariş Beklentisi (Sanayi)

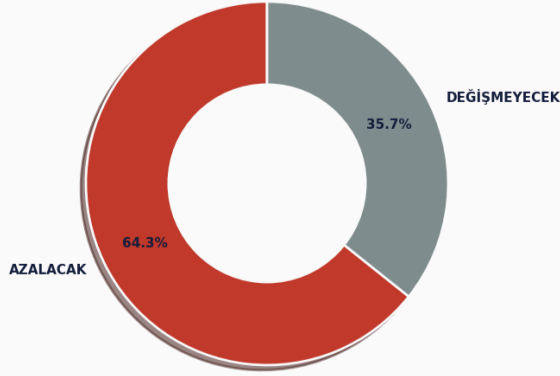
Şekil 11: Gelecek 3 Ayda Rezervasyonlara İlişkin Beklenti (Turizm)

Ankete katılan sanayicilerin %58'i gelecek 3 ayda ihracatlarının artacağını beklemektedir. Sanayicilerin dörtte biri ise ihracata ilişkin geçen dönemden gelen seyrin korunacağını düşünmekte, yaklaşık %17'lik kesim ise 2026'nın ilk çeyreğinde ihracat beklentisinin geçmiş üç aylık periyoda kıyasla daha kötü olabileceğini öngörmektedir.

Gelecek döneme ilişkin döviz kazancı beklentisi açısından OTSO faaliyet alanındaki Sanayi ve Turizmcilerin beklentileri oldukça ayrıştadır.

Şekil 12: Gelecek 3 Aydaki İhracat Beklentisi (Sanayi)

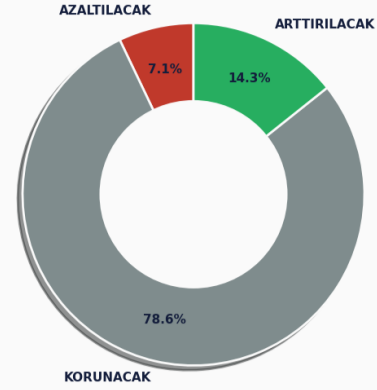

Şekil 13: Gelecek 3 Ayda Yurt Dışı Rezervasyonlara İlişkin Beklenti (Turizm)

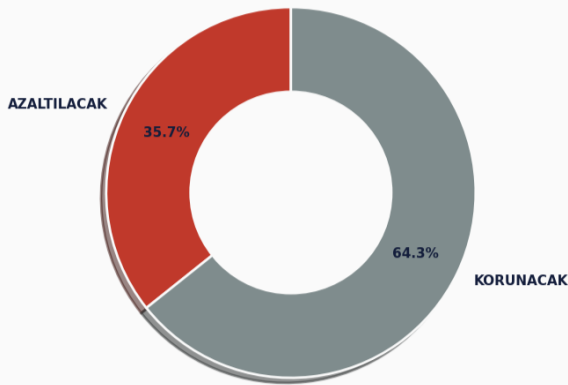
Ankete katılan sanayicilerin yaklaşık %79'u gelecek 3 ayda da mevcut istihdam seviyelerini korumak istediklerini beyan etmiştir. 2026'nın ilk çeyreğinde istihdam düzeyini arttırmak isteyen firmaların oranı ise %14 seviyelerindedir.

Her iki sektörün de gelecekte mevcut istihdam düzeylerini koruma eğiliminde oldukları görülmekle birlikte, istihdama ilişkin olumlu beklentilerin daha çok imalat sanayinde olduğu göze çarpmaktadır.

Ankete katılan Turizmcilerin üçte ikisinin gelecek üç ayda yurt dışı rezervasyonların daha da azalacağını, kalan üçte birlik kesim ise mevcut durumun değişmeyeceğini öngörmektedir (Şekil 13). Ankete katılan Turizmcilerin hiç birisi, gelecek 3 aylık dönemdeki yurt dışı rezervasyonlara ilişkin olumlu bir görüş beyan etmemiştir.

Şekil 14: Gelecek 3 Aydaki İstihdam Planı (Sanayi)

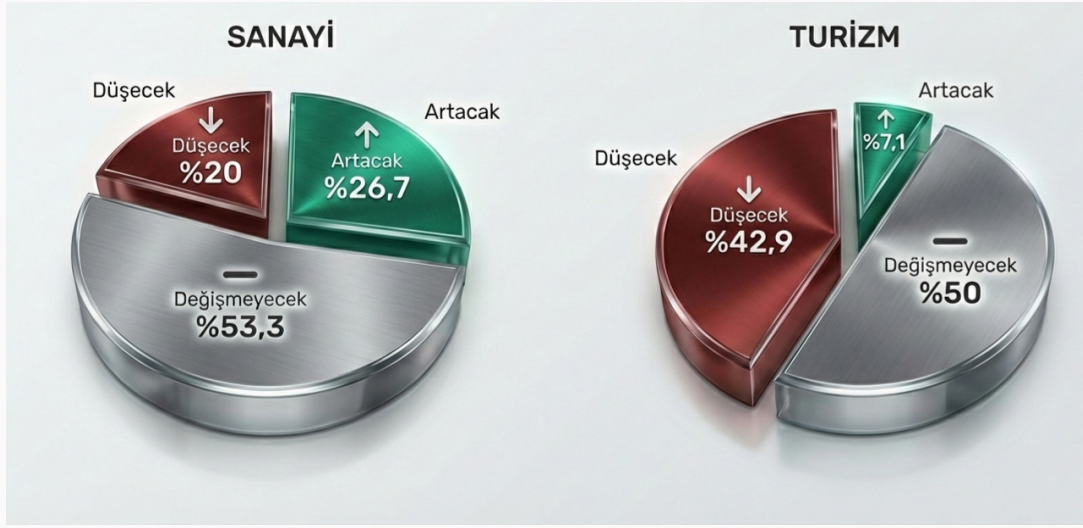

Şekil 15: Gelecek 3 Aydaki İstihdam Planı (Turizm)

Ankete katılan Turizmcilerin %64'ü 2026'nın ilk çeyreğinde de mevcut istihdam düzeylerini korumak istediklerini beyan ederken, kalan yaklaşık %36'lık kesim ise istihdam seviyesinin azaltılabileceğini öngörmektedir. 2026'nın ilk çeyreğine ilişkin yurt dışı rezervasyon beklentilerinde olduğu gibi, ankete katılan Turizmcilerin hiç birisi gelecek dönem istihdam düzeyine ilişkin pozitif bir öngöründe bulunmamıştır.

4.1 Gelecek Dönem KKO Beklentisi

Rapor kapsamında hem imalat hem de turizm sektöründe faaliyet gösteren firmalara, gelecek dönem KKO için beklentileri de sorulmuştur. Genel olarak, ankete katılan firmaların %50'si 2025'in son çeyreğinde olduğu gibi 2026'nın ilk çeyreğinde de kapasitelerinin değişmeyeceğini öngörmüşlerdir. Öte yandan, yapılan anket sonuçlarından, imalat sanayindeki firmaların gelecek döneme ilişkin olumlu beklentilerinin daha fazla olduğu da görülmektedir. Ankete katılan imalat sanayindeki işletmelerinin yaklaşık %27'si bir sonraki dönemde kapasitelerinin artabileceğini öngörmektedir. Turizm de ise artış bekleyen işletme oranı oldukça sınırlı olmakla birlikte, katılımcıların yaklaşık %43'ü dolulukların düşeceğini beklemektedir.

Şekil 16: Geçmiş 3 aya kıyasla 2026 ilk Çeyreği İçin KKO Beklentisi

5 SONUÇ ve ÇIKARIMLAR

Rapor kapsamında firmalara 2025 yılının son çeyreğine ilişkin mevcut durumları ve 2026'nın ilk çeyreğine ilişkin makro ve mikro ekonomik beklentilerine yönelik sorular yöneltilmiştir. Yapılan analizler, Ordu ekonomisinde sanayi ve hizmetler (turizm) sektörü arasında belirgin bir "makas açılması" ve geleceğe dair beklentilerde ayrışmalar olduğunu göstermektedir.

- **Sipariş Beklentisi ve İyileşme Sinyalleri:** İmalat sanayi, 2026'nın ilk çeyreğinde hem iç piyasa siparişlerinde (%40 artış beklentisi) hem de ihracatta (%58 artış beklentisi) toparlanma öngörmektedir. Buna karşın Turizm sektörü, sezon dışı dönemin etkisiyle talepte sert bir düşüş beklemektedir. Ayrıca imalat sanayinin 2026'nın ilk çeyreğine ilişkin beslediği sınırlı pozitif iyimserlik, il ekonomisi için 2026 başında itici güç olacaktır.
- **Maliyet Enflasyonu ve Kârlılık Baskısı:** İmalat sanayinde faaliyet gösteren firmaların %79 gibi yüksek bir oranda maliyet artışı bildirmesi, sektör genelinde kârlılık ve rekabet gücü üzerinde yaygın ve yapısal bir baskı olduğunu göstermektedir. Bu durum orta ve uzun vadede sektörün büyüme iştahını da etkileyen unsura dönüşebilir.

- **İstihdamda "Koruma" Refleksi:** Maliyet artışlarına rağmen İmalat sanayindeki firmaların %67'si III. çeyreğe kıyasla 2025'in IV. çeyreğinde de mevcut istihdamını korumuş, %79'u ise gelecek dönemde de korumayı hedeflemektedir. Bu durum, sanayicinin nitelikli işgücünü kaybetmeme konusundaki hassasiyetini ve orta vadede toparlanmaya olan inancını yansıtmaktadır.
- **Yapısal KKO Farklılığı:** Ordu imalat sanayi KKO'sunun (%63,7), ulusal ortalama-dan (%74,3) düşük seyretmesi; ilin sanayi kompozisyonu eşliğinde değerlendirilebilir. Bu gerçekleştirmeler, özellikle Türkiye geneli imalat sanayi kapasite kullanım oranlarına pozitif etki eden ağır sanayinin OTSO faaliyet alanındaki eksikliği ve bölge gıda sanayisinin mevsimsel volatilitesi ile açıklanabilir.
- **Finansman Kısıtı:** İmalat sanayinde de benzer tablo göze çarpsa da özellikle nakit akışının yavaşladığı kış döneminde, Turizm sektörü finansmana erişimde ciddi zorluklar yaşamaktadır. Sektörün ayakta kalabilmesi ve sezonu hazırlıklı karşılayabilmesi için finansal enstrümanlara erişimin kolaylaştırılması ve/veya il genelinde mevsimselliği önleyici politikaların oluşturulması kritik önem arz etmektedir.
- **Kapasite Altında Kalma Nedenleri (Sanayi):** Anket sonuçlarına göre firmaların %61,5'i, kapasite düşüklüğünün ilk nedeni olarak "Yetersiz Sipariş ve Talep" eksikliğini göstermektedir. Bu durum, firmaların üretim kabiliyetleri olmasına rağmen, hem yurt için hem de yurt dışı talep bazlı eksiklikler dolayısı ile firmaların kapasite altında çalıştığını göstermektedir. Firmalar, kapasite altında kalma nedenleri arasında ikinci sırada yerel ve ulusal ekonomik gelişmeleri, üçüncü olarak ise hammadde tedarik sorunlarını gerekçe göstermiştir. Bunların yanında "Yeni Sanayi Alanları" ve "Lojistik & Altyapı" sorunları, firmaların büyüme iştahını frenleyen fiziksel engeller olarak öne çıkmaktadır. Mevcut sanayi alanlarının sınırlı oluşu ve lojistik maliyetler, kapasite artışını engelleyen gizli maliyet kalemleridir.
- **Kapasite Altında Kalma Nedenleri (Turizm):** Turizm sektöründe kapasite sorunu, sanayiden farklı olarak doğrudan destinasyon pazarlaması ve altyapısal eksiklikler üzerinde yoğunlaşmaktadır. Sektör temsilcilerinin büyük bir çoğunluğu, kapasite altında kalmanın en büyük nedeni olarak "Şehrin Tanıtım Eksikliğini" işaret etmiştir. Bu veri, sorunun tesis veya hizmet kalitesinden ziyade, potansiyel turistlerin bölgeye çekilememesinden kaynaklandığını net bir şekilde göstermektedir. Turizm sektöründe atıl kapasiteye sebep olan diğer önemli faktörler ise "Yetersiz Talep" ve "Ekonomik Problemler" olarak öne çıkmaktadır. Bu durum, hem yerli turistlerin alım gücündeki düşüşün hem de işletmelerin artan sabit maliyetlerinin (enerji, personel vb.) doluluk oranlarını baskıladığını göstermektedir. Raporla özellikle kış turizmi destinasyonlarındaki altyapı kaynaklı sorunlar (ulaşım yolu, telesiyaj fiyatları) da kapasite üzerinde olumsuz etki yaratan faktörler arasında kendine yer bulmuştur. Bu tip fiziksel engeller, talebin realize olmasını engellemektedir. Ayrıca mevsimsellik yönetimi eksikliği, talebin yıla yayılmamasına ve sezonluk boşluklara neden olmaktadır.